

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ /๒๕๕๓ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๙ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความแพ่ง

ระหว่าง { นางสมบุญ สีคำดอกแค โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน ศาลฎีกา

ระหว่าง { นายธนุ เอี่ยมน้อย โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางมธุรส กลั่นแดง โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางอุไร ไชยชิต โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาว เพ็ชรจิ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางทองสุข เอี่ยมน้อย โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวสุรรัตน์ อยู่รอบเรียง โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวพุดม เรืองบุตร โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวจรรยา สุขใหญ่ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางวันเพ็ญ ภูตาโก โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางประไพ ดีเสนาะ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางหวล เหลาสกุล โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวมะลิ แสงจันทร์ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางประมวล เวียงสีมาหรือเวียงสีมา โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางชะลีย์ คชรัตน์ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางจุฑามาศ ชัยบำรุงรักษา โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางอำไพ สมศรี โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวรายณ์ เตวิภูษณะวงศ์ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นายเดือน สีคำดอกแค โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางเดือนใจ บุญที่สุด โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางทองใบ หนูมัน โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสมพร มั๊กกะลีผล โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวบุญส่ง พิมพ์สวัสดิ์ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวบุญเรือน ปันกลิ่น โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวศรีไพร ธีรวัฒน์ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นายสุรพล บัณงาม โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง	{ นางณัฐพร แซ่โค้ง บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	
ระหว่าง	{ นางสาวอัจฉรา แซ่อึ้ง บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	
ระหว่าง	{ นางเสียน สีน้อย บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	

ระหว่าง	{ นางสาวจำเนียร กล้วยไม้ ณ อรุณา บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	
ระหว่าง	{ นางสาวทิพย์ วงศ์ทองดี บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	
ระหว่าง	{ นางพิณมณี สายคำ บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	

ระหว่าง	{ นางสาวชัชรี มุระดา บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	
ระหว่าง	{ นางจำปี มณีสวัสดิ์ บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	
ระหว่าง	{ นางสาวทองใบ คงสมนนวน บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑ นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒	โจทก์ จำเลย
เรื่อง	คดีแรงงาน	

ระหว่าง { นางแจ้ว ชนนิยม โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

ระหว่าง { นางสาวลำดวน เอ็มพันธ์ โจทก์
บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด ที่ ๑
นายพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล ที่ ๒ จำเลย

เรื่อง คดีแรงงาน

จำเลยทั้งสองทั้งสามสืบเจ็ดสำนวน อุทธรณ์คดีค้าน คำพิพากษา ศาลฎีกา

ศาลแรงงานกลาง ลงวันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ศาลฎีกา รับวันที่ ๓ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

คดีทั้งสามสืบเจ็ดสำนวนนี้ศาลแรงงานกลางมีคำสั่งให้รวมพิจารณา

พิพากษาเข้าด้วยกันกับคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๗๐๓/๒๕๓๘ ของศาลแรงงานกลาง

โดยให้เรียกโจทก์เรียงตามลำดับสำนวนว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘

และเรียกโจทก์ในคดีดังกล่าวว่า โจทก์ที่ ๑๘ แต่คดีของโจทก์ที่ ๑๘ ถึงที่สุดไปแล้ว

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ฟ้อง

เป็นใจความทำนองเดียวกันว่า โจทก์แต่ละคนเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ โดยมีวันเข้า

ทำงาน ตำแหน่งหน้าที่การงาน และอัตราค่าจ้างตามฟ้อง จำเลยที่ ๑ ประกอบกิจการ

อุตสาหกรรมปั่นด้ายและทอผ้า ซึ่งอยู่ภายใต้การรับผิดชอบดูแลของจำเลยที่ ๒ กรรมการ

ผู้จัดการ ในกระบวนการผลิตเส้นด้ายและทอผ้า จำเลยที่ ๑ จะให้ลูกจ้างของจำเลยที่ ๑

นำก้อนฝ้ายชนิดต่าง ๆ มาฉีกออกและผสมใส่ในรางตีฝ้ายปั่นให้เป็นเส้นด้ายแล้วทอเป็น

ผืนผ้าด้วยเครื่องจักร โดยลูกจ้างเป็นผู้ควบคุมอยู่ในอาคารในโรงงานของจำเลยที่ ๑

อาคารดังกล่าวเป็นอาคารปิดที่บใช้แสงสว่างจากไฟฟ้าในการทำงาน กระบวนการผลิต

เส้นด้ายและทอผ้างดังกล่าวจะมีฝุ่นฝ้ายเกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และกฎหมายอื่น ๆ ได้กำหนดให้นายจ้าง

ต้องมีหน้าที่ดำเนินการมิให้เกิดภาวะแวดล้อมในการทำงานที่อาจเป็นอันตรายแก่ลูกจ้าง

เช่น ไม่ให้มีเส้นใยฝุ่นฝ้ายละอองที่เป็นอันตรายรวมทั้งต้องปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด เพื่อลดปริมาณและอันตรายของสิ่งเหล่านั้น และจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยให้แก่คนงานอย่างได้มาตรฐานและเพียงพอ จำเลยทั้งสองจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยจำเลยทั้งสองจะต้องดำเนินการป้องกันมิให้ฝุ่นฝ้ายในโรงงานของจำเลยที่ ๑ เกินปริมาณที่กฎหมายกำหนด มิให้โรงงานเป็นแหล่งมลพิษ จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือร่างกายของลูกจ้างและต้องจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายจากฝุ่นฝ้ายที่มีประสิทธิภาพให้แก่ลูกจ้างอย่างเพียงพอ เพื่อมิให้เกิดอันตรายดังกล่าวต่อลูกจ้าง แต่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ สหภาพแรงงานของลูกจ้างจำเลยที่ ๑ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เคยขอหรือสั่งให้จำเลยทั้งสองแก้ไขปรับปรุงและปฏิบัติตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองก็หาได้ทำเช่นนั้นไม่ โดยจำเลยทั้งสองไม่สนใจว่าสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะเป็นอันตรายต่อลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ อย่างไร มุ่งที่จะแสวงหากำไรจากกิจการแต่ฝ่ายเดียว เป็นผลให้โจทก์แต่ละคนและลูกจ้างอื่น ๆ ของจำเลยที่ ๑ ป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิส การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อต่อโจทก์แต่ละคนและลูกจ้างอื่น ๆ โดยผิดกฎหมาย หรือ

การบริหารและจัดการโรงงานของจำเลยที่ ๑ ในลักษณะที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหาย แก่โจทก์แต่ละคนและลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ เป็นเหตุให้โจทก์แต่ละคนได้รับความเสียหาย แก่ร่างกายและสุขภาพอนามัย เป็นการละเมิดต่อโจทก์แต่ละคน โดยจำเลยทั้งสองได้ ร่วมกันกระทำผิดกฎหมายและละเมิดต่อโจทก์แต่ละคนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน นอกจากนั้นจำเลยทั้งสองยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นด้วย เมื่อโจทก์แต่ละคนทำงาน เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ จึงต้องสูดเอาฝุ่นฝ้ายเข้าไปเป็น จำนวนมาก ต่อมาก็พบว่าโจทก์แต่ละคนเริ่มมีอาการเจ็บป่วยบ่อย ๆ เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ จึงได้เริ่มรักษาพยาบาลอาการเจ็บป่วยดังกล่าวโดยซื้อยามารับประทานเองบ้าง ได้รับการตรวจจากแพทย์ตามคลินิกหรือตามโรงพยาบาลบ้าง แต่อาการป่วยดังกล่าวก็ไม่หาย กลับมีอาการเจ็บป่วยรุนแรงขึ้น จึงได้ทำการตรวจรักษาที่คลินิกอาชีวเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมโรงพยาบาลราชวิถี แพทย์ได้ตรวจร่างกายของโจทก์แต่ละคนและวินิจฉัยว่าป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสตั้งที่ระบุไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง โรคซึ่งเกิดขึ้น เกี่ยวเนื่องกับการทำงาน ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๕ เนื่องจากโจทก์แต่ละคนได้

สุดท้ายใจเอาฝุ่นฝ้ายจากการทำงานในโรงงานของจำเลยที่ ๑ เข้าไปเป็นประจำต่อเนื่อง เป็นเวลายาวนานในขณะที่ปฏิบัติงานในโรงงานของจำเลยที่ ๑ ซึ่งนอกจากโจทก์ที่ ๑ ถึง ที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ แล้ว ลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ คนอื่น ๆ ประมาณ ๒๐๐ คน ก็มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคบิสสิโนซิสเช่นกัน ดังนั้นโจทก์แต่ละคนและลูกจ้างอื่นประมาณ ๑๓๐ คน จึงได้ยื่นคำร้องเรียกเงินทดแทน ต่อมาคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนได้ วินิจฉัยว่า โจทก์แต่ละคนและลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ ดังกล่าวป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิส อันเนื่องจากการทำงานในโรงงานของจำเลยที่ ๑ จริง และวินิจฉัยให้โจทก์แต่ละคนมี สิทธิได้รับเงินทดแทนตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยทั้งสองนอกจากจะเป็นการ กระทำที่ผิดกฎหมายเป็นการละเมิดต่อโจทก์แต่ละคนตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ตลอดมาแล้ว เมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับ จำเลยทั้งสองก็ยังมีได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมดังกล่าวใน โรงงาน โรงงานของจำเลยที่ ๑ ยังมีฝุ่นฝ้ายซึ่งเป็นมลพิษและวัตถุอันตราย เป็นอันตราย ต่อโจทก์แต่ละคนและลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ อยู่ตลอดมา โรงงานจำเลยที่ ๑ จึงเป็น แหล่งกำเนิดมลพิษ โดยเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือ

การแพร่กระจายของมลพิษฝุ่นฝ้ายอันเป็นเหตุให้โจทก์แต่ละคนและลูกจ้างอื่นของจำเลย
ที่ ๑ ได้รับอันตรายแก่ชีวิตร่างกายหรือสุขภาพอนามัย คือทำให้โจทก์แต่ละคนป่วย
เป็นโรคบิสสิโนซิส ซึ่งจำเลยที่ ๑ ในฐานะเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ
จำเลยที่ ๒ ในฐานะที่เป็นกรรมการผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการ
ดำเนินการของจำเลยที่ ๑ มีหน้าที่ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย
เพื่อการกระทำของจำเลยทั้งสองต่อโจทก์แต่ละคน ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือการกระจาย
ของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของจำเลยทั้งสอง
หรือไม่ก็ตาม การกระทำและละเว้นการกระทำของจำเลยทั้งสองดังกล่าวทำให้โจทก์แต่ละ
คนได้รับความเสียหายหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือขาดรายได้ไปเป็นค่ารักษาพยาบาล
ค่าทดแทนเพื่อสุขภาพอนามัย และค่าขาดรายได้รูปการะของคนในครอบครัว จำเลยทั้งสอง
ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายดังกล่าว ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าเสียหาย
ให้แก่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๘ ถึงที่ ๓๘ ตามคำขอท้ายฟ้องของโจทก์แต่
ละสำนวน ให้จำเลยทั้งสองแก้ไขโรงงานให้อยู่ในสภาพปลอดภัยจากมลภาวะภายในเวลา
ที่ศาลกำหนดแล้วรายงานให้ศาลทราบเป็นระยะพร้อมคำรับรองของพนักงานเจ้าหน้าที่

และให้จำเลยทั้งสองเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีกับวัตถุอันตรายพร้อมทั้งมาตรการในการป้องกันให้ศาลทราบเป็นระยะ

จำเลยทั้งสองทั้งสามสืบเจตจำนงให้การร่วมกันว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗

และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ พ้องให้จำเลยทั้งสองชำระค่าเสียหายโดยบรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้โจทก์แต่ละคนได้รับความเสียหายต่ออนามัยอันเข้าลักษณะการทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายดังกล่าวขาดอายุความเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน โจทก์แต่ละคนกล่าวอ้างว่า โจทก์แต่ละคนถูกจำเลยทั้งสองทำละเมิดก่อนวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๗ จึงเป็นฟ้องซึ่งขาดอายุความ โจทก์แต่ละคนอ้างว่าเป็นโรคบิสสิโนซิสอันเป็นโรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน โจทก์แต่ละคนยอมมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในรูปของเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน ไม่มีสิทธิฟ้องเรียกร้องจากจำเลยทั้งสอง และโจทก์แต่ละคนไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสองในส่วนที่นอกเหนือจากเงินทดแทนที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน จำเลยทั้งสองได้จัดมาตรการ เครื่องจักร อุปกรณ์และระบบการจัดมลภาวะ

และจัดสภาวะแวดล้อมในการทำงานโดยปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว และทุกครั้งที่ย้ายที่ ๑ ได้รับการร้องขอจากลูกจ้าง สหภาพแรงงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบหรือปรับปรุงในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ย้ายที่ ๒ ทั้งสองมิได้หนึ่งนอนใจหรือไม่นำพาดังที่โจทก์แต่ละคนกล่าวอ้าง ย้ายที่ ๓ ทั้งสองจึงดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงอย่างเต็มความสามารถทันทีทุกครั้ง ย้ายที่ ๔ ทั้งสองจึงมิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อดังที่กล่าวอ้างในคำฟ้อง โจทก์แต่ละคนมิได้ป่วยเป็นโรค บิสซิเนส ย้ายที่ ๕ บริหารกิจการของย้ายที่ ๑ ในฐานะกรรมการผู้จัดการของ ย้ายที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ขอให้ยกฟ้อง

ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้ย้ายที่ ๒ และย้ายที่ ๓ ร่วมกันใช้ค่าเสียหายพร้อม ดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๘ ถึงที่ ๓๘ และยกคำขออื่นของโจทก์ ทุกสำนวนด้วย

โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๘ ถึงที่ ๓๘ และย้ายที่ ๒ และย้ายที่ ๓ ทั้งสามสืบเจ็ด สำนวนอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาล

แรงงานกลางที่วินิจฉัยชี้ขาดประเด็นข้อพิพาทระหว่างโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ กับจำเลยทั้งสองในประเด็นข้อพิพาทข้อที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ให้ศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผ้าปิดจมูกที่จำเลยที่ ๑ จัดให้ลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ ใช้ในโรงงานของจำเลยที่ ๑ ได้มาตรฐานตามที่ทางราชการกำหนดหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ออกระเบียบให้พนักงานสวมใส่ผ้าปิดจมูกในขณะที่ทำงานหรือไม่ และคอยควบคุมดูแลให้พนักงานปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวหรือไม่ เพียงใด และหากจำเลยทั้งสองกระทำละเมิดต่อโจทก์ดังกล่าวการละเมิดได้เกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อใด สิ้นสุดลงเมื่อใด โจทก์ดังกล่าวได้ทราบถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะฟังต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตั้งแต่เมื่อใด แล้วพิพากษาคดีใหม่เฉพาะคู่ความดังกล่าวตามรูปคดีต่อไป นอกจากนี้ก็ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลาง

ศาลแรงงานกลางให้โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘

กับจำเลยทั้งสองนำพยานหลักฐานเข้าสืบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ กับจำเลยทั้งสองได้นำพยานหลักฐานมาสืบเพิ่มเติมแล้ว ศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นข้อพิพาทระหว่างโจทก์

ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ กับจำเลยทั้งสองในประเด็นข้อพิพาทข้อที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ต่อไป และพิพากษาคดีใหม่เฉพาะคู่ความดังกล่าวตามรูปคดี

ศาลแรงงานกลางพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดใช้

ค่าเสียหายให้แก่โจทก์แต่ละคน โดยจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัว ดังนี้ โจทก์ที่ ๑ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒ เป็นเงิน ๙๕,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๓ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๔ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๕ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๖ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๗ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๘ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๙ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๐ เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๑ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๒ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๓ เป็นเงิน ๙๕,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๔ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๕ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๖ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๗ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๑๙ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๐ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๑ เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๒ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๓ เป็นเงิน

๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๔ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๕ เป็นเงิน
๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๖ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๗ เป็นเงิน
๖๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๘ เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒๙ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐
บาท โจทก์ที่ ๓๐ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๓๑ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท
โจทก์ที่ ๓๒ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๓๓ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท
โจทก์ที่ ๓๔ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๓๕ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท
โจทก์ที่ ๓๖ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๓๗ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
โจทก์ที่ ๓๘ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วัน
ฟ้อง (วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์แต่ละคนดังกล่าว
คำขออื่นของโจทก์แต่ละคนนอกจากนี้ให้ยกเสียทั้งสิ้น

จำเลยทั้งสองทั้งสามสืบเจตสำนวนอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่

ยุติในชั้นพิจารณาของศาลแรงงานกลางตามที่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘

และจำเลยทั้งสองไม่ได้แย้งกันปรากฏว่า โจทก์แต่ละคนเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ โดยมี

วันเข้าทำงาน ตำแหน่งหน้าที่การงาน และอัตราค่าจ้างตามฟ้อง จำเลยที่ ๑ ประกอบ
กิจการอุตสาหกรรมปั่นด้ายและทอผ้า ซึ่งอยู่ภายใต้การรับผิดชอบดูแลของจำเลยที่ ๒
ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการ และศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์แต่ละคนมีอาการ
ป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสในขณะที่ไม่ไปตรวจรักษาที่แพทย์หญิงอรพรรณ เมธาติลกุล และ
แพทย์หญิงอรพรรณออกไปรับรองของแพทย์ว่าโจทก์แต่ละคนเจ็บป่วยด้วยโรคบิสสิโนซิส
ตามเอกสารหมาย ล.พ. ๑๔ โรงงานของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบการที่ให้
ลูกจ้างทำงาน มีสารเคมีฝุ่นฝ้ายดิบฟุ้งกระจายสู่บรรยากาศของการทำงานเกินกว่า
๑ มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตร อยู่หลายจุด โรงงานของจำเลยที่ ๑ จึงมี
ภาวะแวดล้อมที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) ลงวันที่ ๓๐
พฤษภาคม ๒๕๒๐ ตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ และโจทก์แต่ละคน
ทำงานมาจนถึงวันที่ออกจากงานหรือวันที่ฟ้อง (วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘) แล้ว
แต่กรณี และฟังข้อเท็จจริงต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ มิได้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อ
ลดความเข้มข้นของสารเคมีฝุ่นฝ้ายดิบมิให้เกินกว่าที่กำหนดไว้ ทั้งผ้าปิดจมูกที่จำเลย

ที่ ๑ จัดให้ลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ สวมใส่หน้ากากมีโซ่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย ส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน กล่าวคือ ไม่สามารถลดปริมาณความเข้มข้นของสารเคมี ผุ่นฝ้ายดิบมิให้เกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นนายจ้างจึงมิได้ ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ และข้อ ๑๑ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างและโจทก์แต่ละคนทำงานมาจนถึงวันที่ ออกจากงานหรือวันที่ฟ้องแล้วแต่กรณี โจทก์แต่ละคนทำงานในโรงงานของจำเลยที่ ๑ มานาน และได้รับฝุ่นฝ้ายจนเป็นโรคบิสซิโนซิสเสียหายแก่ร่างกายและอนามัย และถือ ว่าจำเลยทั้งสองกระทำละเมิดต่อโจทก์แต่ละคนตั้งแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับดังกล่าวข้างต้นมีผลใช้บังคับคือวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๑ หรือวันที่โจทก์แต่ละคน เข้าทำงานหลังจากวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๑ ซึ่งถือเป็นวันที่การละเมิดได้เกิดขึ้นและ ได้กระทำละเมิดตลอดมาจนถึงวันที่โจทก์แต่ละคนออกจากงานหรือจนถึงวันที่ฟ้องแล้ว แต่กรณีซึ่งถือเป็นวันที่สิ้นสุดการละเมิด นอกจากนี้ยังฟังข้อเท็จจริงอีกว่า จำเลยที่ ๑ เป็นโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานที่ประกอบกิจการทอผ้าซึ่งเป็นแหล่งที่มาของฝุ่นฝ้าย

อันถือได้ว่าเป็นวัตถุอันตรายและเป็นมลพิษประการหนึ่ง โรงงานของจำเลยที่ ๑ จึง
เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดหรือแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของ
มลพิษอันเป็นเหตุโดยตรงให้โจทก์แต่ละคนเป็นโรคบิสสิโนซิสหรือได้รับอันตรายแก่กาย
หรือสุขภาพอนามัย จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดนั้นจึงมีหน้าที่
ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และค่าเสียหายแก่โจทก์แต่ละคนตามมาตรา ๙๖
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และถือ
ว่าจำเลยที่ ๑ เป็นแหล่งมลพิษตลอดมาและทำให้โจทก์แต่ละคนได้รับอันตรายตั้งแต่วันที่
พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับเป็นต้นมาจนถึงวันที่โจทก์แต่ละคนออกจากงานหรือจนถึง
วันที่ฟ้องแล้วแต่กรณีซึ่งถือว่าเป็นวันที่สิ้นสุดของการละเมิด โดยโจทก์ทุกคนทราบว่าตน
ป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสตั้งแต่วันที่ไปตรวจร่างกายและแพทย์หญิงอรพรรณแจ้งให้ทราบ
ตั้งแต่วันที่เดือนปีที่ปรากฏตามเอกสารหมาย ล.พ. ๑๕ ซ่อง “เริ่มป่วย” คือ โจทก์ที่ ๑
เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ โจทก์ที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๕ โจทก์ที่ ๓
เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๕
เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

โจทก์ที่ ๗ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๕ โจทก์ที่ ๘ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน
๒๕๓๕ โจทก์ที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๔
พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๑๒
เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗
โจทก์ที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์
๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๔
พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๒๐ เมื่อ
วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕ โจทก์ที่
๒๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๒๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๗
โจทก์ที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๒๕ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม
๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๒๖ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๒๗ เมื่อวันที่ ๔
พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๒๙
เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๗
โจทก์ที่ ๓๑ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๓๒ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน

๒๕๓๖ โจทก์ที่ ๓๓ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๓๔ เมื่อวันที่ ๑๙

มกราคม ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๓๕ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๓๕ โจทก์ที่ ๓๖ เมื่อ

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๗ โจทก์ที่ ๓๗ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

โจทก์ที่ ๓๘ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ จึงถือว่าโจทก์แต่ละคนได้ทราบถึงการ

ละเมิดและรู้ตัวผู้จะฟ้องคดีใช้คำสินไหมทดแทนตั้งแต่วันเดือนปีที่แพทย์หญิงอรพรรณ

แจ้งให้ทราบดังกล่าวข้างต้น และวินิจฉัยว่า หากนับแต่วันเดือนปีดังกล่าวจนถึงวันที่

โจทก์แต่ละคนฟ้อง คือ วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ แล้ว การใช้สิทธิเรียกร้องของ

โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ ที่ ๑๙ ถึงที่ ๒๙ ที่ ๓๒

ถึงที่ ๓๗ จะมีระยะเวลาเกิน ๑ ปี สิทธิเรียกร้องกรณีละเมิดของโจทก์ดังกล่าวย่อม

ขาดอายุความ ส่วนการใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์ที่ ๙ ที่ ๑๒ ที่ ๑๔ ที่ ๓๐ ที่ ๓๑

และที่ ๓๘ มีระยะเวลาไม่ถึง ๑ ปี สิทธิเรียกร้องกรณีละเมิดของโจทก์ดังกล่าวย่อมไม่

ขาดอายุความ อย่างไรก็ตามแม้โจทก์แต่ละคนจะทราบว่าตนป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสตั้งแต่

วันที่แพทย์หญิงอรพรรณตรวจและรับรองตามเอกสารหมายเลข ล.พ. ๑๔ และ ล.พ. ๑๕

แต่โจทก์แต่ละคนก็ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองได้ร่วมกันกระทำผิดกฎหมาย และ

ละเมิดต่อโจทก์แต่ละคนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ตลอดมาจนถึงปัจจุบันซึ่งหมายถึงวันฟ้อง (วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘) ซึ่งจำเลยทั้งสองก็ได้กระทำการตั้งโจทก์แต่ละคนฟ้องมาจนถึงวันฟ้องจึงถือว่าจำเลยทั้งสองกระทำละเมิดต่อโจทก์แต่ละคนต่อเนื่องมา เมื่อพิจารณาถึงการทำงานของโจทก์แต่ละคนจนถึงวันฟ้องหรือวันออกจากงานตามบัญชีรายชื่อโจทก์ผู้ป่วยด้วยโรคบิสสิโนซิสเอกสารหมายเลข ล.พ. ๑๕ ชอง “ออกงาน” แล้ว สิทธิเรียกร้องของโจทก์แต่ละคนในส่วนนี้ก็ย่อมไม่ขาดอายุความ ยกเว้นโจทก์ที่ ๒ ซึ่งออกจากงานไปเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๗ ซึ่งเมื่อนับถึงวันที่ฟ้องจะมีระยะเวลาเกิน ๑ ปี คดีของโจทก์ที่ ๒ ในส่วนนี้จึงขาดอายุความด้วย ส่วนสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๖ นั้น กฎหมายไม่ได้บัญญัติกำหนดอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ไม่นับจากวันที่โจทก์แต่ละคนทราบว่าตนเป็นโรคบิสสิโนซิส หรือวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ (วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๕) หรือวันที่ออกจากงานจนถึงวันที่ฟ้องก็ยังมีระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี สิทธิเรียกร้องของโจทก์แต่ละคนในส่วนนี้จึงไม่ขาดอายุความ และที่ศาลแรงงานกลางกำหนดค่าเสียหายให้โจทก์แต่ละคนนั้นได้กำหนดโดยคำนึงถึง

ความเหมาะสมแก่กรณีที่โจทก์แต่ละคนเสียหายแก่ร่างกายหรืออนามัยตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๔ มาตรา ๔๔๕ และมาตรา ๔๔๖ และตาม
สมควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๔๓๘ กับตามควรแก่ความรับผิดชอบแห่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๖ รวมทั้งกรณีที่โจทก์แต่ละคนได้
รับเงินทดแทนกรณีเจ็บป่วยด้วยโรคบิสลีโนซิสไปแล้วจากกองทุนเงินทดแทนประกอบกัน
ที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า ยังมีข้อสงสัยบางประการที่ทำให้เห็นว่าโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗
และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ อาจไม่ได้สูญเสียสมรรถภาพการทำงานของปอดอย่างถาวรอันสืบ
เนื่องมาจากการป่วยเป็นโรคบิสลีโนซิส เพราะการป่วยเป็นโรคบิสลีโนซิสที่กองทุนเงิน
ทดแทนต้องจ่ายค่าทดแทนให้ นั้นจะต้องเป็นการสูญเสียสมรรถภาพการทำงานของปอด
อย่างถาวร ไม่ว่าจะไปตรวจที่ใด และเมื่อระยะเวลาใดก็ต้องพบว่าเจ็บป่วยเป็นโรค
บิสลีโนซิสและไม่สามารถรักษาให้ดีเป็นปกติได้ โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึง
ที่ ๓๘ ไม่ยินยอมไปตรวจร่างกายซ้ำ (SECOND OPINION) กับคณะแพทย์ผู้เป็น
กลางตามคำทำของจำเลยทั้งสองฉบับลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๙ โดยจำเลยทั้งสอง

ยินยอมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการตรวจและค่าเสียหายให้ทั้งหมด และหากผลการตรวจพบว่าเจ็บป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสจริงจำนวนทั้งสองชนิดที่จะจ่ายค่าเสียหายให้เป็น ๒ เท่าของค่าพิพาทศาลแรงงานกลางที่เคยพิพาทษาไว้แล้ว กรณีจึงมีความไม่ชัดเจนว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ เจ็บป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสจริงหรือไม่ และสูญเสียมากน้อยเพียงใด และมีกรณีผู้ป่วยรายอื่นที่เคยเข้ารับการตรวจร่างกายซ้ำ (SECOND OPINION) แล้ว ผลปรากฏว่าไม่เจ็บป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิส แสดงให้เห็นถึงความไม่น่าเชื่อถือในการตรวจวินิจฉัยของแพทย์หญิงอรพรรณ และมีโอกาสตรวจผิดพลาดได้ การที่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ไม่ยอมไปตรวจร่างกายเพื่อยืนยันความเจ็บป่วยดังกล่าวจึงเป็นการแสวงหากำไรจากความเจ็บป่วยอันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตนั้น เท่ากับว่าเป็นการอุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลแรงงานกลางว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ มิได้เป็นโรคบิสสิโนซิสดังที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัย จึงเป็นอุทธรณ์ข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่ปัญหาข้อกฎหมายว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ใช้สิทธิโดยสุจริตหรือไม่ ส่วนที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า ศาลแรงงานกลางได้วินิจฉัยไว้ใน

คำพิพากษาว่า “แม้จะมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับหลักฐานประกอบ เช่น การไม่มีกระดาษที่แสดงกราฟของเครื่องตรวจสมรรถภาพปอด (สไปโรมิเตอร์) เป็นต้น... และไม่มีแพทย์คนใดได้ตรวจร่างกายของโจทก์แต่ละคนในระยะเวลาเดียวกับที่แพทย์หญิงอรพรรณตรวจแล้วมีความเห็นอันเชื่อได้ในหลักวิชาการทางแพทยอาชีวเวชศาสตร์ว่า โจทก์คนหนึ่งคนใดไม่ได้ป่วยด้วยโรคบิสสิโนซิส... ส่วนหลังจากที่แพทย์หญิงอรพรรณตรวจและออกใบรับรองให้แก่โจทก์แต่ละคนแล้ว โจทก์แต่ละคนอาจมีอาการป่วยต่อมา หรือมีอาการดีขึ้น หรือทุเลาลงหรืออาจจะหายจากการเจ็บป่วยดังกล่าวของโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ฉบับลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ก็เป็นได้ ซึ่งไม่มีข้อเท็จจริงในส่วนนี้ขัดแย้งเนื่องจากการไม่มีการตรวจร่างกายของโจทก์แต่ละคนและแพทย์ออกใบรับรองในช่วงเวลาต่อมาดังเช่นกรณีของโจทก์ที่ ๑๘ ซึ่งเมื่อตรวจร่างกายในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แล้วพบว่าไม่เป็นโรคบิสสิโนซิส และการที่โจทก์บางคนไม่ยินยอมให้มีการตรวจร่างกายโดยแพทย์อื่นใดต่อมาดังที่ปรากฏในคดีต่างๆ ตามที่จำเลยทั้งสองอ้างไว้นั้น ก็ไม่อาจรับฟังว่าโจทก์เหล่านั้นไม่เป็นโรคบิสสิโนซิสทุกคนได้” ย่อมหมายความว่า ศาลแรงงานกลางนำข้อเท็จจริงที่ยังไม่ยุติมาวินิจฉัยให้จำเลยทั้งสองต้อง

รับผิดชอบโดยสรุปว่า โจทก์ทั้ง ๓๗ คน เจ็บป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิสและเจ็บป่วยจาก การกระทำของจำเลยทั้งสอง คำวินิจฉัยดังกล่าวจึงเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่มีพยานหลักฐาน สนับสนุนรองรับ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการรับฟัง พยานหลักฐานนั้น ก่อนที่ศาลแรงงานกลางจะวินิจฉัยไปตามคำวินิจฉัยที่จำเลยทั้งสอง ยกขึ้นอุทธรณ์นั้น ศาลแรงงานกลางได้พิจารณาคำเบิกความของโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ และจำเลยที่ ๒ ซึ่งอ้างตนเองเป็นพยานประกอบกับคำเบิกความ ของแพทย์หญิงอรพรรณ นายแพทย์สนทยา พริงลำภู และนายแพทย์ประพาพ ยงใจยุทธ รวมทั้งหนังสือเกณฑ์มาตรฐานการวินิจฉัยโรคจากการทำงานเอกสาร หมายเลข จ. ๒๕๖ และเกณฑ์การวินิจฉัยโรคจากการทำงานอาชีพและสิ่งแวดล้อม เอกสารหมายเลข ล. ๙ ประกอบกันแล้วจึงวินิจฉัยไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าวและฟังว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิส ไม่ปรากฏว่า ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยคดีผิดไปจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในพยานเอกสาร และ คำเบิกความของพยานบุคคลในสำนวนแต่อย่างใด อุทธรณ์ในข้อนี้จึงเป็นอุทธรณ์ที่ ได้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลแรงงานกลาง อันเป็นอุทธรณ์

ในข้อเท็จจริง และที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า ตามเอกสารหมายเลข ล.พ. ๒ ซึ่งเป็นหนังสือของกองอาชีวอนามัย กรมอนามัย ได้ตอบข้อซักถามของจำเลยที่ ๒ เกี่ยวกับเรื่องมาตรฐานของอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล คือ ผ้าปิดจมูกและปากว่า

“... ๑. ปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดมาตรฐานเรื่องอุปกรณ์ปกป้องระบบทางเดินหายใจ เพื่อป้องกันฝุ่นฝ้ายในลักษณะของการบังคับใช้ตามกฎหมาย แต่อยู่ในระหว่างการเตรียมการเพื่อจัดทำ...” ดังนั้น จึงถือได้ว่าตามกฎหมายยังไม่มีมาตรฐานเรื่องอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล คือ ผ้าปิดจมูกและปาก แต่ศาลแรงงานกลางกลับวินิจฉัยโดยฟังพยานบุคคล คือ นายณัฐวัตรว่า การตรวจว่าผ้าปิดจมูกได้มาตรฐานหรือไม่นั้น จะใช้วิธีส่องผ้ากับแสงแดดหรือส่องกับดวงไฟ ถ้าส่องแล้วยังมองทะลุได้ก็ไม่สามารถป้องกันฝุ่น ซึ่งจำเลยทั้งสองเห็นว่าคำเบิกความของนายณัฐวัตรเป็นคำเบิกความที่ขัดกับพยานเอกสารหมายเลข ล.พ. ๒ ที่มาจากหน่วยราชการโดยตรง นอกจากนี้การจัดผ้าปิดจมูกและปากของจำเลยที่ ๑ ก็เป็นการจัดให้โดยจำเลยทั้งสองได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยที่ ๑ ในฐานะเจ้าของกิจการก็ต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์แล้ว ดังนั้นการวินิจฉัยของศาลแรงงานกลางที่ว่า ผ้าปิดจมูกและปากของจำเลยที่ ๑ มิใช่

อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน จึงเป็นการวินิจฉัยที่ขัดต่อ

พยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่า

ด้วยการรับฟังพยานหลักฐานนั้น เป็นการอุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยาน

หลักฐานของศาลแรงงานกลางในปัญหาที่ว่า ผ้าปิดจมูกและปากของจำเลยที่ ๑ เป็น

อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานหรือไม่ จึงเป็นอุทธรณ์ใน

ข้อเท็จจริง

ส่วนที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า การที่จะวินิจฉัยว่าคดีขาดอายุความแล้ว

หรือไม่ ศาลแรงงานกลางต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมของจำเลยทั้งสองว่าได้กระทำละเมิด

ต่อโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ต่อเนื่องตลอดมาหรือไม่ โดยศาลแรงงาน

กลางต้องวินิจฉัยจากข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานในสำนวน จะใช้ข้ออ้างจากการบรรยาย

ฟ้องของโจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ซึ่งกล่าวอ้างว่าจำเลยทั้งสองได้

กระทำละเมิดต่อโจทก์ดังกล่าวต่อเนื่องตลอดมาเป็นเหตุให้ฟ้องไม่ขาดอายุความไม่ได้นั้น

เห็นว่า นอกจากศาลแรงงานกลางจะดูจากคำบรรยายฟ้องของโจทก์แต่ละคนแล้ว ศาล

แรงงานกลางยังได้วินิจฉัยถึงพฤติการณ์การกระทำของจำเลยทั้งสองว่า จำเลยทั้งสองได้

กระทำการตั้งที่โจทก์แต่ละคนฟ้องมาประกอบด้วย แล้วจึงสรุปว่าจำเลยทั้งสองกระทำละเมิดต่อโจทก์แต่ละคนต่อเนื่องมา หาได้พิเคราะห์จากคำบรรยายฟ้องของโจทก์แต่ละคนเพียงอย่างเดียวดังที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ไม่ อุทธรณ์ส่วนนี้ของจำเลยทั้งสองเป็นการยกข้อเท็จจริงบางส่วนขึ้นมาอุทธรณ์ จึงเป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง และที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า จำเลยทั้งสองกระทำผิดฝ่าฝืนประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ข้อ ๒ ในบางช่วงเวลาเท่านั้น ไม่ใช่ตลอดเวลาตามที่ศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงไว้ในคำพิพากษาว่า “ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า โรงงานของจำเลยที่ ๑ สถานที่ประกอบกิจการที่ให้ลูกจ้างทำงานมีสารเคมีฝุ่นฝ้ายดิบฟุ้งกระจายสู่บรรยากาศของการทำงานเกินกว่า ๑ มิลลิกรัมต่ออากาศ ๑ ลูกบาศก์เมตรอยู่หลายจุดทั้งในการตรวจวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการทำงานเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๕ และการตรวจวัดในเดือน พฤษภาคม ๒๕๓๙” ซึ่งหมายความว่าจำเลยทั้งสองกระทำฝ่าฝืนประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าว ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๕ และในการตรวจวัดในเดือน พฤษภาคม ๒๕๓๙ เท่านั้น ไม่ใช่ตลอดระยะเวลาที่โจทก์แต่ละคนทำงานกับจำเลย

ทั้งสองนั้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลแรงงานกลางที่
รับฟังว่าจำเลยทั้งสองกระทำผิดฝ่าฝืนต่อประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าวตลอด
ระยะเวลาที่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ทำงานให้แก่จำเลยทั้งสอง
จึงเป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองตามข้างต้นต้องห้ามอุทธรณ์ตาม
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๔
วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย
มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองว่า จำเลยทั้งสอง
จะต้องรับผิดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๓๕ มาตรา ๙๖ หรือไม่ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙
ถึงที่ ๓๘ เป็นลูกจ้างในกระบวนการผลิตในโรงงานของจำเลยที่ ๑ แม้จะฟังว่า
โรงงานของจำเลยที่ ๑ เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ การแพร่กระจายของฝุ่นฝ้ายในโรงงาน
ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งปิดทึบมิได้แพร่กระจายออกสู่ภายนอกโรงงาน โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗
และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต จึงถือมิได้ว่าเป็นบุคคลอื่น
ตามความหมายในมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกทั้งปัญหาฝุ่นฝ้ายภายในโรงงานของจำเลยที่ ๑ ก็มีได้รั่วไหล หรือแพร่กระจายออกไปสู่ภายนอกโรงงาน ผู้ครอบครองแหล่งมลพิษที่จะต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เกิดการรั่วไหลและการแพร่กระจายของมลพิษ ตามความในมาตรา ๙๖ นั้น หมายถึงการรั่วไหลหรือแพร่กระจายออกไปจากภายนอก แหล่งที่เกิดมลพิษคือภายนอกโรงงานของจำเลยที่ ๑ และเป็นเหตุให้บุคคลภายนอกได้รับอันตราย การที่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ มิได้เป็นผู้อื่นและได้รับ มลพิษภายในโรงงานของจำเลยที่ ๑ จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๙๖ โจทก์ที่ ๑ ถึง ที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ จึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๖ นั้น เห็นว่า มาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า “แหล่งกำเนิดมลพิษใด ก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของ ผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใด ๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือ

แพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือโดยประมาทเลินเล่อของ
เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่า
มลพิษเช่นนั้นเกิดจาก

(๑) เหตุสุดวิสัยหรือการสงคราม

(๒) การกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ

(๓) การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความ

เสียหายเอง หรือของบุคคลอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือโดยอ้อมในการรั่วไหล

หรือการแพร่กระจายของมลพิษนั้น...” ดังนั้น เมื่อใจทกที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙

ถึงที่ ๓๘ มิได้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ จึงต้องถือว่าเป็นผู้อื่น

ตามความหมายของมาตรา ๙๖ ดังกล่าว และการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้น

ก็ไม่จำเป็นต้องรั่วไหลหรือแพร่กระจายออกไปนอกโรงงานของจำเลยที่ ๑ แม้ฝุ่นฝ้ายซึ่งเป็น

วัตถุอันตรายและเป็นมลพิษจะรั่วไหลหรือแพร่กระจายภายในโรงงานของจำเลยที่ ๑ ก็ถือ

ว่าเป็นการแพร่กระจายของมลพิษตามความหมายของมาตรา ๙๖ แล้วเช่นกัน จำเลย

ทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษจึงมีหน้าที่ต้อง

ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘
อุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

สำหรับปัญหาที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า การวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองได้

กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ ไม่ใช่อำนาจของศาลแรงงานกลางในการพิจารณาพิพากษา
หรือมีคำสั่งตามความในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณา
คดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลแรงงานกลางที่จะพิจารณาพิพากษา
นั้น เห็นว่า การที่จำเลยจะยกข้อต่อสู้เรื่องอำนาจศาลว่าคดีอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ
ศาลแรงงานกลางหรือไม่นั้น จำเลยจะต้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ไว้ในคำให้การเพื่อให้เป็น
ประเด็นข้อพิพาท จะได้ส่งปัญหาดังกล่าวไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลางวินิจฉัย
ก่อนที่ศาลแรงงานกลางจะพิจารณาคดี ซึ่งคำวินิจฉัยของอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง
นั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๘
วรรคสอง บัญญัติให้เป็นที่สุด เมื่อจำเลยทั้งสองมิได้ยกปัญหาเรื่องศาลแรงงานกลาง
ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเกี่ยวกับฟ้องของโจทก์แต่ละคนในปัญหานี้ไว้ในคำให้การ

แสดงว่าจำเลยทั้งสองยอมรับอำนาจของศาลแรงงานกลางที่จะวินิจฉัยเกี่ยวกับฟ้องของ
โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ ในปัญหาดังกล่าวได้ จำเลยทั้งสองเพ็ง
ยกปัญหาขึ้นมากในชั้นอุทธรณ์ซึ่งล่วงเลยเวลาที่จะพิจารณาปัญหานี้แล้ว จำเลยทั้งสอง

จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าว ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า เมื่อโจทก์แต่ละคนไปตรวจร่างกายกับแพทย์หญิง
อรพรรณแล้ว แพทย์หญิงอรพรรณแจ้งว่า โจทก์แต่ละคนป่วยเป็นโรคบิสสิโนซิส และ
มีคำสั่งให้หยุดทำงานเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสฝุ่นฝ้ายเป็นเวลานาน แต่โจทก์แต่ละคนหา
ได้หยุดทำงานตามคำสั่งของแพทย์ไม่ และยังคงทำงานต่อไป ถือว่าโจทก์แต่ละคนในฐานะ
ผู้เสียหายยอมเข้าเสี่ยงรับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยทั้งสอง ถือว่าโจทก์แต่
ละคนให้ความยินยอม ย่อมทำให้การกระทำนั้นไม่เป็นละเมิดนั้น เห็นว่า ปัญหาดังกล่าว

จำเลยทั้งสองมิได้ให้การต่อสู้คดีไว้จึงถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบใน
ศาลแรงงานกลาง จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดี
แรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๑ ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัย ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่น ๆ

ของจำเลยทั้งสองนอกจากนั้นไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยและไม่ทำให้ผล
ของคดีเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่วินิจฉัยให้ ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยทั้งสอง
ชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ และที่ ๑๙ ถึงที่ ๓๘ มานั้น ศาลฎีกาเห็น

ฟ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นายชัยรัตน์ เบ็ญจะมโน

นายวิฑูรย์ หิรัญรุจิพงศ์

นายมานัส เหลืองประเสริฐ

ศาลฎีกา

สมหมาย พ/ท

